

dosarul nr. 2r-546/19

instanța de fond: Judecătoria Bălți, sediul Central(Jud: D. Gherasim)

instanța de apel: Curtea de Apel Bălți (Jud: A. Grumeza, N. Chircu, S. Procopciuc)

DECIZIE

25 septembrie 2019

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele ședinței, judecătorul
Judecătorii

Tatiana Vieru
Maria Ghervas
Nina Vascan

examinând recursul declarat de către Vasile Rotari, reprezentat de către Marcel Rotari,

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Întreprinderea Municipală „Gospodăria Locativ Comunală Bălți” împotriva lui Vasile Rotari cu privire la încasarea datoriei,

împotriva încheierii din 1 august 2019 a Curții de Apel Bălți, prin care a fost respinsă cererea de repunere în termen a cererii de apel depusă de Vasile Rotari, reprezentat de către Marcel Rotari și restituită cererea de apel ca fiind depusă în afara termenului legal,

c o n s t a t ă :

La 10 august 2018, Întreprinderea Municipală „Gospodăria Locativ Comunală Bălți” a depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Vasile Rotari cu privire la încasarea datoriei.

Întreprinderea Municipală „Gospodăria Locativ Comunală Bălți” a solicitat repunerea în termen a acțiunii, încasarea din contul lui Vasile Rotari în beneficiul său a datoriei în sumă de 7231,29 de lei și a taxei de stat achitată la depunerea acțiunii în mărime de 270 de lei.

La 16 august 2018, Întreprinderea Municipală „Gospodăria Locativ Comunală Bălți” a depus cerere de concretizare a acțiunii, prin care a solicitat încasarea din contul lui Vasile Rotari în beneficiul său a datoriei în sumă de 7231,29 de lei și a taxei de stat achitată la depunerea acțiunii în mărime de 270 de lei (f.d. 17).

Prin hotărârea din 29 septembrie 2018 a Judecătoriei Bălți, sediul Central, a fost admisă acțiunea depusă de Întreprinderea Municipală „Gospodăria Locativ Comunală Bălți”, fiind încasat din contul lui Vasile Rotari în beneficiul Întreprinderii Municipale „Gospodăria Locativ Comunală Bălți” datoria în sumă de 7231,29 de lei și taxa de stat achitată la depunerea acțiunii în mărime de 270 de lei (f.d. 23-25).

Prin încheierea din 25 noiembrie 2018 a Curții de Apel Bălți, nu s-a dat curs cererii de apel depusă de Vasile Rotari, fiind comunicat ultimului despre necesitatea

prezentării în cancelaria instanței de apel a dovezii de plată a taxei de stat în sumă de 202,50 de lei până la 18 decembrie 2018. A fost explicat apelantului că în cazul neîndeplinirii în termenul stabilit a indicațiilor instanței de apel, cererea de apel va fi considerată nedepusă și va fi restituită (f.d. 33-34).

La 19 decembrie 2018, prin încheierea Curții de Apel Bălți cererea de apel depusă de Vasile Rotari a fost restituită, din motivul neîndeplinirii în termenul stabilit a indicațiilor din încheierea din 25 noiembrie 2018 a Curții de Apel Bălți (f.d. 38-39).

Prin încheierea din 1 august 2019 a Curții de Apel Bălți, a fost respinsă cererea de repunere în termen a cererii de apel depusă de Vasile Rotari, reprezentat de către Marcel Rotari și restituită cererea de apel ca fiind depusă în afara termenului legal (f.d. 60-62).

La 13 august 2019, Vasile Rotari, reprezentat de către Marcel Rotari a depus recurs împotriva încheierii din 1 august 2019 a Curții de Apel Bălți, solicitând admiterea recursului, casarea încheierii contestate cu pronunțarea unei noi încheieri, prin care să fie admisă cererea de repunere în termen a cererii de apel.

În motivarea recursului, Vasile Rotari, reprezentat de către Marcel Rotari, a invocat dezacordul cu încheierea contestată, considerând-o neîntemeiată și pasibilă casării.

În acest sens recurentul a menționat că nu a recepționat copia încheierii din 19 decembrie 2018 a Curții de Apel Bălți, potrivit căreia cererea de apel depusă de Vasile Rotari a fost restituită, din motivul neîndeplinirii în termenul stabilit a indicațiilor din încheierea din 25 noiembrie 2018 a Curții de Apel Bălți.

În consecință, recurentul a notat că a achitat taxa de stat și respectiv, instanța de apel nu a avut temei pentru restituirea cererii de apel.

Mai mult, recurentul a specificat că nu a urmărit scopul tergiversării cazului, ci aplicarea de către instanță a legislației oportune speței.

În conformitate cu art. 425 Cod de procedură civilă, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.

Curtea de Apel Bălți a pronunțat încheierea contestată la 1 august 2019 (f.d. 60-62).

Astfel, recursul declarat la 13 august 2019 este în termen.

În conformitate cu art. 426 alin. (3) din Codul de procedură civilă, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 2 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza copiei certificate sau electronice a dosarului, pe baza recursului și a referinței la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

Examinând recursul declarat, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție îl consideră neîntemeiat și care urmează a fi respins, din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 427 lit. a) Cod de procedură civilă, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să respingă recursul și să mențină încheierea.

Obiectul cererii de recurs se referă la încheierea din 1 august 2019 a Curții de Apel Bălți, prin care a fost respinsă cererea de repunere în termen a cererii de apel depusă de Vasile Rotari, reprezentat de către Marcel Rotari și restituită cererea de apel ca fiind înaintată în afara termenului legal.

În cazul de față, instanța de recurs reține că la 10 august 2018, Întreprinderea Municipală „Gospodăria Locativ Comunală Bălți” a depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Vasile Rotari cu privire la încasarea datoriei.

Fiind investită cu examinarea cauzei, prima instanță prin hotărârea din 29 septembrie 2018 a admis acțiunea (f.d. 23-25).

Nefiind de acord cu hotărârea primei instanțe, la 8 octombrie 2018, a depus cerere de apel nemotivată, iar 23 noiembrie 2018, cererea de apel motivată, fără a anexa dovada de plată a taxei de stat (f.d. 22, 30).

În conformitate cu art. 368 alin. (1) Codul de procedură civilă, dacă cererea de apel nu întrunește condițiile prevăzute la art. 364 și 365 și dacă cererea este depusă fără plata taxei de stat, instanța de apel, în termen de 10 zile de la repartizarea dosarului, dispune printr-o încheiere, fără înștiințarea participanților la proces, să nu se dea curs cererii, acordând apelantului un termen pentru lichidarea neajunsurilor.

Prin încheierea din 25 noiembrie 2018 a Curții de Apel Bălți, nu s-a dat curs cererii de apel depusă de Vasile Rotari, fiind comunicat ultimului despre necesitatea prezentării în cancelaria instanței de apel a dovezii de plată a taxei de stat în sumă de 202,50 de lei până la 18 decembrie 2018. A fost explicat apelantului că în cazul neîndeplinirii în termenul stabilit a indicațiilor instanței de apel, cererea de apel va fi considerată nedepusă și va fi restituită (f.d. 33-34).

Conform scrisorii de însoțire, se confirmă faptul că, la 29 noiembrie 2018, Curtea de Apel Bălți a expediat în adresa lui Vasile Rotari copia încheierii, prin care nu s-a dat curs cererii de apel, iar conform avizului de recepție se confirmă faptul că încheierea enunțată a fost recepționată de apelant la 4 decembrie 2018 (f.d. 36).

Colegiul judiciar remarcă că în termenul acordat, adică până la 18 decembrie 2018, recurentul nu a îndeplinit indicațiile instanței de apel și nu a prezentat dovada de plată a taxei de stat, iar drept urmare prin încheierea din 19 decembrie 2018 a Curții de Apel Bălți, a fost restituită cererea de apel depusă de Vasile Rotari (f.d. 38-39).

Din conținutul încheierii recurate rezultă că, restituirea cererii de apel a fost generată de faptul că apelantul nu a îndeplinit în termen indicațiile instanței dispuse prin încheierea din 25 noiembrie 2018, referitor la prezentarea dovezii de plată a taxei de stat.

La 20 decembrie 2018, Curtea de Apel Bălți a expediat în adresa lui Vasile Rotari copia încheierii din 19 decembrie 2018, prin care a fost restituită cererea de apel, însă avizul de recepție a fost returnat cu mențiunea oficiului poștal „nereclamat” (f.d. 40-41).

Peste aproximativ 6 luni și anume la 6 iunie 2019, Vasile Rotari, reprezentat de către Marcel Rotari a depus cerere de apel, solicitând repunerea în termenul de depunere a cererii de apel, admiterea apelului, casarea hotărârii primei instanțe, cu trimiterea cauzei la rejudecare în prima instanță (f.d. 49).

Prin încheierea din 1 august 2019 a Curții de Apel Bălți, a fost respinsă cererea de repunere în termen a cererii de apel depusă de Vasile Rotari, reprezentat de către Marcel Rotari și restituită cererea de apel ca fiind înaintată în afara termenului legal.

În corespundere cu art. 362 alin. (1) din Codul de procedură civilă, termenul de declarare a apelului este de 30 de zile de la data pronunțării dispozitivului hotărârii, dacă legea nu prevede altfel.

În conformitate cu art. 369 alin. (1) din Codul de procedură civilă, instanța de apel restituie, printr-o încheiere, dacă apelul a fost depus în afara termenului legal,

iar apelantul nu solicită repunerea în termen sau instanța de apel a refuzat să efectueze repunerea în termen.

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră justă concluzia instanței de apel cu privire la respingerea cererii privind repunerea în termenul de declarare a apelului și restituirea cererii de apel, ca fiind depusă cu omiterea termenului legal de declarare.

În speță, data limită de depunere a cererii de apel a fost 29 octombrie 2018, însă cererea de apel a fost depusă la 6 iunie 2019, peste aproximativ 7 luni, adică cu depășirea termenului legal de 30 de zile, prevăzut de art. 362 alin. (1) din Codul de procedură civilă.

Art. 110 din Codul de procedură civilă, statuează că termenul de procedură este intervalul, stabilit de lege sau de judecată (judecător), în interiorul căruia instanța (judecătorul), participanții la proces și alte persoane legate de activitatea instanței trebuie să îndeplinească anumite acte de procedură, ori să încheie un ansamblu de acte.

În conformitate cu art. 362 alin (3) din Codul de procedură civilă, repunerea în termen de apel se face de către instanța de apel în cazurile și în ordinea prevăzute de art.116.

În corespundere cu art. 116 alin (1) și (3) din Codul de procedură civilă, persoanele care, din motive întemeiate, au omis termenul de îndeplinire a unui act de procedură pot fi repuse în termen de către instanță. La cererea de repunere în termen se anexează probele ce dovedesc imposibilitatea îndeplinirii actului. Totodată, trebuie efectuat actul de procedură care nu a fost îndeplinit în termen (să fie depusă cererea, să fie prezentate documentele respective etc.).

Colegiul reiterează că recurentul nu a anexat careva documente ce ar justifica omiterea termenului de declarare a apelului și nu a indicat niciun motiv plauzibil în susținerea celor invocate. Or, exercitarea oricărei căi de atac și neîndeplinirea oricărui alt act de procedură în termenul legal atrage decăderea din drept, afară de cazul când legea dispune altfel sau când partea dovedește că a fost împiedicată printr-o împrejurare mai presus de voința ei să efectueze acțiunea în termen.

Cît privește argumentul recurentului, precum că nu a recepționat copia încheierii din 19 decembrie 2018 a instanței de apel prin care a fost restituită cererea de apel, colegiul consideră că acest argument este unul neîntemeiat și nu constituie temei de repunere în termen a apelului. Or, recurentul a cunoscut despre examinarea cauzei, precum și despre hotărârea primei instanței și urma să depună cerere de apel în termenul prevăzut de lege.

Totodată, instanța de recurs notează că Curtea de Apel Bălți, la 20 decembrie 2018, a expediat în adresa lui Vasile Rotari copia încheierii din 19 decembrie 2018, prin care a fost restituită cererea de apel, însă avizul de recepție a fost returnat în adresa instanței de apel cu mențiunea oficiului poștal „nereclamat” (f.d. 40-41).

Conform pct. 2 din Hotărârea Guvernului nr. 1457 din 30 decembrie 2016 privind aprobarea Regulilor cu privire la prestarea serviciilor poștale, trimitere nereclamată reprezintă trimitere poștală care nu a fost distribuită (predată) destinatarului din cauza nesolicitării sau refuzului de recepționare a acesteia.

În astfel de circumstanțe, instanța de apel decelează că neridicarea de către recurent de la Oficiul Poștal a copiei încheierii din 19 decembrie 2018, prin care a fost restituită cererea de apel, nu poate fi catalogată drept neexpedierea acesteia de către instanța de apel.

Suplimentar, colegiul remarcă că, la 29 noiembrie 2018, Curtea de Apel Bălți a expeditat în adresa lui Vasile Rotari copia încheierii, prin care nu s-a dat curs cererii de apel, fiind comunicat despre necesitatea prezentării dovezii de plată a taxei de stat, iar conform avizului de recepție se confirmă faptul că încheierea enunțată a fost recepționată de recurent la 4 decembrie 2018 (f.d. 36). Prin urmare, recurentul a cunoscut despre necesitatea prezentării dovezii de plată a taxei de stat, cât și despre faptul că în cazul neîndeplinirii în termenul stabilit a indicațiilor instanței de apel, cererea de apel va fi considerată nedepusă și va fi restituită.

Colegiul consideră irelevant și argumentul recurentului că instanța de apel nu a avut temei pentru restituirea cererii de apel, întrucât a achitat taxa de stat. Cu referire la argumentul enunțat, instanța remarcă că bonul de plată din 18 decembrie 2018 nu a fost prezentat instanței de apel în termenul indicat și anume până la 18 decembrie 2018, însă a fost anexat la cererea de apel depusă la 6 iunie 2019 (f.d. 49, 55).

Pe cale de consecință, instanța de judecată consideră că recurentul a demonstrat o neglijență a drepturilor sale procedurale stipulate în legislația națională. Or ultimul trebuia să întreprindă toate măsurile necesare de a proteja drepturile sale de acces la instanță. Contrar celor menționate, apelantul nu a dat dovadă de promptitudine în vederea exercitării căii de atac în termen.

În astfel de circumstanțe, instanța de judecată consideră că acțiunile lui Vasile Rotari, reprezentat de către Marcel Rotari, privind depunerea cererii de apel la 6 iunie 2019 nu constituie decât o ignorare a acestuia de a-și respecta drepturile și obligațiile procedurale, în condițiile când art. 56 alin.(3) și art. 61 alin. (1) Cod de procedură civilă, obligă părțile de a se folosi cu bună-credință de drepturile lor procedurale.

Aici se impune a se scoate în evidență că CtEDO, în jurisprudența sa promovează, cu consecvență cu titlu de principiu obligația părților de a se interesa de soarta procesului în situația în care ele au fost înștiințate despre inițierea și desfășurarea acestuia și de a-și proteja drepturile sale de acces la instanță (Van Harn versus Germany, nr. 7557/03 din 11.09.2007).

Articolul 6 §1 al Convenției pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, garantează fiecăruia dreptul de a se adresa unui tribunal pentru ca ultimul să se pronunțe asupra drepturilor și obligațiilor sale civile.

Totuși, „dreptul la o instanță” nu este absolut. Acesta poate fi, prin natura sa, supus limitărilor, deoarece dreptul de acces, prin sine, cere reglementare din partea statului.

În acest context, este de menționat că limitarea accesului la o curte sau la un tribunal nu se conciliază cu art.6 §1 al Convenției decât în cazul în care acestea urmăresc un scop legitim și există un raport de proporționalitate între mijloacele utilizate și scopul vizat.

Potrivit practicii CtEDO restricția impusă accesului la o instanță judecătorească sau un tribunal nu va fi compatibilă cu articolul 6 § 1, decât dacă aceasta urmărește un scop legitim și există o proporționalitate rezonabilă între mijloacele folosite și scopul legitim urmărit (a se vedea, spre exemplu, *Tinnelly & Sons Ltd and Others și McElduff and Others v. the United Kingdom*, Reports 1998-IV, p. 1660, § 72; *Malahov c. Moldovei*, hotărârea din 07 iunie 2007).

Subsidiar, Colegiul preciază că recurentul, era obligat să cunoască și să înțeleagă consecințele inacțiunilor lui, având în vedere și faptul că cadrul legal la acest compartiment este clar, simplu și lipsit de obscuritate.

Din considerentele menționate și având în vedere că Curtea de Apel Bălți, corect a respins cererea de repunere în termenul de declarare a apelului și a restituit cererea de apel depusă de Vasile Rotari, reprezentat de către Marcel Rotari, iar argumentele invocate în recurs poartă un caracter declarativ, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia că recursul este neîntemeiat și necesită a fi respins, cu menținerea încheierii recurate.

În conformitate cu art. 427 lit. a), 428 din Codul de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e:

Se respinge recursul declarat de către Vasile Rotari, reprezentat de către Marcel Rotari.

Se menține încheierea din 1 august 2019 a Curții de Apel Bălți, în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Întreprinderea Municipală „Gospodăria Locativ Comunală Bălți” împotriva lui Vasile Rotari cu privire la încasarea datoriei.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței, judecătorul

Tatiana Vieru

Judecătorii

Maria Ghervas

Nina Vascan